

TARTU ÜLICOOLI RAAMATUKOGU

Fond 33

IVASK, UDO

Inventarimistu 1

1858-2002

SISUKORD

I	Biograafilised materjalid	1
II	U. Ivaski tööd	
	<i>1. Bibliograafiaalased tööd</i>	1
	<i>2. Genealoogiad. Nekropol</i>	4
	<i>3. Ekslibristika</i>	6
	<i>4. U. Ivaski eksliibrised ja joonistused</i>	6
III	Kirjavahetus	
	<i>1. Kirjad ja kutsed U. Ivaskile</i>	6
	<i>2. Kirjad sugulastelt</i>	7
IV	Fotod ja gravüürid	7
V	Sugulaste materjalid	8
VI	Materjalid U. Ivaski kohta	8

Sissejuhatus

Ivask, Udo-Nestor (20. dets. 1878 Loodi mõis Viljandimaal – 15. mai 1922 Tartu), bibliograaf ja bibliofiil, ekslibrist

Udo Ivask sündis 20. dets. 1878. a. Viljandimaal agronoomi peres. Omandanud Tartu Reaalkoolis 1897. a. keskhariduse, siirdus ta Moskvasse, kus õppis mõnda aega K. Korovini maaliateljees ja Stroganovi kunsttööstuskoolis. Majandusliku olukorra kindlustamiseks töötas ta 1898-1909 sekretär-raamatupidajana ühes väikeses kommertskontoris. 1907. a. astus U. Ivask Moskva Arheoloogia Instituuti, mille lõpetas 1910 kandidaadikraadiga (*Из области купеческих родословий*).

Pärast kõrgkooli lõpetamist oli U. Ivask 1910-1917 Lastekodude Moskva Nõukogu hooldajaliige, enamlaste riigipöördele järgnenud aastatel 1918-1920 Rumjantsevi Muuseumi (praegune Venemaa Riiklik Raamatukogu) haruldaste raamatute osakonna looja ja juhataja. U. Ivask oli ka Vene Raamatupalati üks asutajaid ja selle kolleegiumi liige, Riikliku Kirjastuse bibliograafiakomisjoni liige, ajakirja *Книжная летопись* toimetaja, Bibliograafia Seltsi juhatuse liige Moskva ülikooli juures, Eksliibriste Harrastajate Seltsi asutaja Moskvast, Moskva Arheoloogia Instituudi ja Moskva Kirjanduse ja Kunsti Seltsi auliige ning veel mitmete seltside ja komisjonide liige kodu- ja välismaal.

1920. a. sügisel opterus U. Ivask perekonnaga Eestisse ja töötas 1922. aastani Tartu Ülikooli Raamatukogu juhataja abina.

1902. a. alates tegutses Udo Ivask raamatukogunduse ja bibliograafia alal, avaldades üle 80 teadusliku töö raamatu- ja raamatukogude ajaloo, eksliibriseurimise, genealoogia, bibliograafia jm alalt. Üheks olulisemaks uurimuseks on 1912. a. Peterburis ilmunud *Частные библиотеки в России*, erakordse tähtsusega oli U. Ivaski poolt koostatud üle 11000 nimetuse sisaldav kartoteek *Materjale Venemaa perioodika kohta 1703-1917*, millest peamine osa asub TIÜ Akadeemilises Raamatukogus.

Olles Venemaa esimesi silmapaistvaid eksliibrise uurijaid ja –kogujaid, on U. Ivask ka ise eksliibriseid loonud ning raamatuidki kujundanud. Tänapäevalgi on asendamatuks allikaks vene eksliibrise uurimisel tema 1905-1918 Moskvast ilmunud kolmeosaline *Описание русских книжных знаков*. Selle teose 4. osa avaldamata käsikiri asub U. Ivaski isikuarhiivis nim. 1, s. 30 (käsikirjas), nim. 2, s. 15 (masinakirjas).

Udo Ivaski materjalid saadi tema tütrelt H. Kulpalt peamiselt 1974-1981. a. Paljud U. Ivaski elu ja tegevust Moskvast kajastavad materjalid andis H. Kulpa Venemaa Riikliku Raamatukogu käsutusse.

Hiljem, peamiselt 1998. ja 2002. a. andis H. Kulpa TÜ Raamatukogule oma abikaasa, filosoof Rudolf Kulpa arhiivimaterjale ja koos sellega lisandusi ka U. Ivaski isikuarhiivi. Täiendused korraldati peamiselt isikuarhiivi iseseisva osana, koondades need nimistu 2 alla. Selle korraldustöö käigus oli vajalik ühtlustamiseks ümber paigutada nimistu 1 mõnede säilikute sisu ja redigeerida kogu nimistu. Isikuarhiivi endine nimistu vt. s. 66.

Mitmesugused käsitlused U. Ivaski elu ja tegevuse kohta asuvad F 33, nim. 1, s. 45-65, samuti F 33, nim. 2, s. 27-78.

I Biograafilised materjalid

- 1 Udo Ivaski dokumendid: isikutunnistused, diplomid, liikmepiletid, töökäiguga seotud materjalid jm. Originaalid ja koopiad.
1894-1922
61 l.
Vene ja eesti k.
- 2 Ivask, Udo
Удо Георгиевич Иваск: Автобиография. Masinakirjal. ärakiri
H. Kulpa käsikirjal. täiendustega.
[U. 1907, ärakiri 1980]
6 l.
Originaal Venemaa Riiklikus Raamatukogus.
- 3 Ivask, Udo
Воспоминания. Masinakirjal. ärakiri H. Kulpa käsikirjal.
parandustega.
[1916-1917, ärakiri 1975]
14 l.
Sisu: l. 1-9: Karl Emich Graf zu Leiningen-Westerburg, l. 9-14: Aleksandr
Mihhailovitš Staritsõn.
Vene k.
Publ.: В мире книг, 1975, 7, lk. 86-87.
- 4 Udo Ivaski autogrammid ja visiitkaardid. Käsikirjas ja trükised.
[1899-1915]
7 l.

II U. Ivaski tööd

1. Bibliograafiaalased tööd

- 5 Ivask, Udo
[Bibliograafiline ülevaade ajakirjast *Библиографические записки*,
Москва, 1858-1862.] Käsikirjas.
[U. 1914-1917]
24 l.
Vene k.

Säiliku nr.	Kirje
6	Ivask, Udo [Bibliograafiline ülevaade ajakirjast <i>Критическое обозрение, 1879.</i>] Käsikirjas. [U. 1914-1917] 2 l. Vene k.
7	Ivask, Udo [Bibliograafilised ülevaated ajakirjadest <i>Российская библиография; Bibliographie Russe; Ежедневный вестник, Спб., 1879-1880.</i>] Käsikirjas. [U. 1914-1917] 34 l. Vene k.
8	Ivask, Udo [Bibliograafiline ülevaade ajakirjast <i>Юридическая библиография, издаваемая Юридическим факультетом Императорского С-Петербуржского университета, Спб., 1884-1886.</i>] Käsikirjas. [U. 1914-1917] 3 l. Vene k. Sisaldab üksnes 1884. a. ülevaate algust.
9	Ivask, Udo [Bibliograafiline ülevaade ajakirjast <i>Библиограф, Спб., 1884-1894.</i>] Käsikirjas. [U. 1914-1917] 57 l. Vene k.
10	Ivask, Udo [Bibliograafilised ülevaated ajakirjadest <i>Книговедение, М., 1894 ja Библиографические новости, Спб., 1897-1914.</i>] Käsikirjas. [U. 1914-1917] 15 l. Vene k.
11	Ivask, Udo [Bibliograafiline ülevaade ajakirjast <i>Книга. Еженедельный критико-библиографический журнал, Спб., 1906-1907.</i>] Käsikirjas. [U. 1914-1917] 5 l. Vene k. Sisaldab üksnes 1906. a. ülevaate algust.

Säiliku nr.	Kirje
12	Ivask, Udo [Bibliograafiline ülevaade ajakirjast <i>Библиографические известия, М., 1913.</i>] Käsikirjas. [U. 1914-1917] 9 l. Vene k.
13	Ivask, Udo Bibliograafiline kartoteek <i>Eestikeelsed ajalehed ja ajakirjad ja nende lisad. 1766-1921.</i> Käsikirjas. [1914-1921] 636 l. A. Ivaski kaaskiri 20. sept. 1922.
14	Ivask, Udo [Eesti ajakirjanduse bibliograafia. 1869-1920.] Tähestikuline sedelkartoteek. Käsikirjas. [1920] 111 l. Pliiats.
15	Ivask, Udo [Baltikumi ajakirjanduse bibliograafia. 1796-1925]. Tähestikuline sedelkartoteek. Käsikirjas. [U. 1914-1925] 58 l. Teise isiku täiendustega.
16	Ivask, Udo [Eesti ajakirjandust käsitlevad artiklid 1904-1922 : bibliograafia.] Käsikirjal. sedelkartoteek. [1919-1922] 16 l.
17	U. Ivaski kogutud ajaleheväljalõiked eesti ajakirjanduse kohta. 3.-6. märts 1922 4 l.
18	Ivask, Udo Les Elzevir de la Bibliothèque de l'Université de Tartu : Tartu Ülikooli Raamatukogu elseviiride tähestikuline sedelkataloog. Käsikirjas. [Pärast 1920] 113 l. L. 111-113: täiendavad sedelid 1923. a. tulme alusel.

Säiliku nr.	Kirje

- 19 Ivask, Udo
 Введение в историю русской библиографии. Kontsept loenguteks
 Venemaa Bibliograafia Instituudis. Masinakirjal. ära kiri.
 [1920, ära kiri 1979]
 48, I-II
 Vene k.
 L. I-II: H. Kulpa kaaskirjad. Okt., dets. 1980.

2. Genealoogiad. Nekropol

- 20 Ivask, Udo
 Родословная Иваск и родственных им фамилий. Käsikiri
 H. Kulpa hilisemate täiendustega.
 1912
 28 l.
 Vene k.
 Sisaldab fotosid, gravüüre, joonistusi.
- 21 Ivask, Udo
 Lisa Ivaskite sugukonna ajaloo juurde : dokumendid ja dokumentide
 ära kirjad aastatest 1853-1911. Käsikirjas, H. Kulpa hilisemate täiendustega.
 [1910. a-d]
 Vene k., saksa k.
 30 l.
- 22 Ivask, Udo
 Ivaskite sugupuu. Lisa käsikirjale *Родословная Иваск и родственных
 им фамилий* ja raamatule *Table généalogique de la famille Ivask*. Moscou,
 1910. Fotokoopia joonistusest.
 [1910]
 1 l.
 Originaal Venemaa Riiklikus Raamatukogus.
- 23 Ivask, Udo
 [BremPELL : sugukonna ajalugu.] Masinakirjal. ära kiri.
 Trükireproduktioonid ja fotod koos kommentaaridega lisanud H. Kulpa.
 [1913, ära kiri 1980]
 42 l., fotod
 Vene ja saksa k.
 Originaal Venemaa Riiklikus Raamatukogus.
- 24 Ivask, Udo
 [Hassel : sugukonna ajalugu.] Masinakirjal. ära kiri.
 Trükireproduktioonid ja foto koos kommentaaridega lisanud H. Kulpa.
 [Pärast 1911, ära kiri 1980]
 5 l.
 Originaal Venemaa Riiklikus Raamatukogus.

Säiliku nr.	Kirje

- 25 Ivask, Udo
 [Matvejevid : sugukonna ajalugu.] Masinakirjal. ärakiri H. Kulpa
 kommentaaride ja parandustega.
 [U. 1915, ärakiri 1979]
 76 l.
 Vene k.
 Originaal Venemaa Riiklikus Raamatukogus.
- 26 Ivask, Udo
 [Živago : sugukonna ajalugu.] Masinakirjal. ärakiri H. Kulpa
 kommentaaride ja parandustega.
 [U. 1918, ärakiri 1979]
 187 l.
 Vene ja saksa k.
 L. 180-187: C.A. Жуваго ja väljavõte A.V. Živago mälestustest.
 Masinakirjal. koopia. 1975.
 Originaal Venemaa Riiklikus Raamatukogus.
- 27 Kulpa, Helene
 Illustratsioonid Živagode juurde.
 [1980]
 23 l., foto- ja trükireproduksioonid.
 Koostatud ja kommenteeritud lisana U. Ivaski koostatud sugukonna ajaloole.
- 28 Ivask, Udo
 [Bitnerid : sugukonna ajalugu]. Masinakirjal. ärakiri.
 Trükireproduksiooni ja fotod kommentaaridega lisanud H. Kulpa.
 [1912, ärakiri 1979]
 11 l., portreed
 Vene k.
 Originaal Venemaa Riiklikus Raamatukogus.
- 29 Ivask, Udo
 Tartu Linna Nekropolis. 1920. Tähestikuline sedelkartoteek.
 1920
 278 l.
 Tint ja pliiaats.

3. Ekslibristika

- 30 Ivask, Udo
 Описание русских книжных знаков (Ex-libris). Материалы для
 4-го вып. Käsikirjas.
 [1918-1919]
 II, 414 l.
 Vene k.
 Publitseerimata. Masinakirjal. ära kiri vt. F 33, nim. 2, s. 15.
 L. I-II: H. Kulpa kaaskiri. 14.01.1979.
- 31 Ivask, Udo
 Udo Ivaski joonistatud eksliibriseid. Nimestik. Masinakirjal. ära kiri.
 [1919, ära kiri 1979]
 2 l.
 Vene k.
 Originaal Venemaa Riiklikus Raamatukogus.

4. U. Ivaski eksliibrised ja joonistused

- 32 Ivask, Udo
 Udo Ivaski joonistatud eksliibrised. Klišeetrükid ja fotokoopiad.
 1898-1922
 25 l.
 Osa U. Ivaski loodud eksliibriseid asub TÜR-i eksliibrise kogus.
- 33 Ivask, Udo
 Joonistused. Fotod ja trükireproduksioonid.
 1894-1921
 37 l.
 H. Kulpa kommentaaridega.
 Originaaljoonistused vt. F 33, nim. 2, s. 1.

III Kirjavahetus

1. Kirjad ja kutsed U. Ivaskile

- 34 Muide, Jakob Martin
 2 kirja U. Ivaskile. Käsikirjas.
 19. okt., 21. okt. 1921. Tartu.
 3 l.
 L. 2: W. Ernits. Eesti bibliograafia asutuste kodukord. Masinakirjas.
 J. Muide parandustega.

Säiliku nr.	Kirje

- 35 Puksoo, Friedrich
3 kirja U. Ivaskile. Käsikirjas.
1. juuli 1921-[apr. 1922]. Kuressaare, [Tartu].
4 l.
- 36 Kutsed U. Ivaskile koosolekutele, istungitele, näitustele.
11. okt.-12. märts 1922
5 l.
- Lagus, Alexander
1 kiri U. Ivaskile. Käsikirjas.
22. juuli 1921. Moskva.
1 l.
Vt. s. 45, l. 146.

2. Kirjad sugulastelt

- 37 Brempell, Johann
2 kirja Georg (Jüri) Ivaskile. Käsikirjas.
2. märts, 22. okt. 1881. Rujen (Ruhja).
3 l.
Saksa k.
- 38 Ivask, Jüri
1 postkaart Paul Ivaskile. Käsikirjas.
30. märts 1930. Vääna.
1 l.
- 39 Grigorjev, Juri Vladimirovitš (1889-1973), raamatu- ja raamatukoguteadlane
12 kirja ja telegrammi Helene Kulpale. Käsikirjas.
12. juuli 1966-12. sept. 1972. Moskva.
31 l.
Vene k.
L. 24-31 lisa: H. Kulpa väljakirjutused ja ära kirjad J. Grigorjevi kirjadest.
Enamus J. Grigorjevi kirju H. Kulpale asub Venemaa Riiklikus Raamatukogus.

IV Fotod ja gravüürid

- 40 Udo Ivaski portreefotod. Originaalid ja koopiad, Helene Kulpa kommentaaridega.
1889-1914
14 fotot

Säiliku nr.	Kirje
41	Udo Ivaski, tema pereliikmete ja sugulaste portreed. Matvejevite mõisa vaade. Gravüürid ja trükireproduksioonid. 1879-1913 25 l. U. Ivaski joonistatud portreed ja siluetid vt. s. 33, l. 8, 9, 11, 20 ja nim. 2, s. 1, l. 2, 3, 10, 31.

V Sugulaste materjalid

- 42 Kinnistuaktid, lepingud, inventarinimestikud jm Ivaskite ja sugulaste elukondlikud dokumendid. Käsi- ja masinakirjas.
22. veebr. 1858-1. mai 1907
38 l.
Vene ja saksa k.
- 43 Baeckmann, Friedrich
Qualitative Analyse. Loengud Tartu ülikoolis 1864. a. II sem.
Üles kirjutanud Adam Ivask. Käsikirjas.
[Juuli-dets. 1864]
22 l.
Saksa k.
- 44 Õnnitluskiri Adam Ivaskile kolleegidelt tema 30. tööjuubeli puhul firmas *Ferrein*. Käsikirjas.
1903
2 l.
Saksa k.
Paljude allkirjadega.

VI Materjalid U. Ivaski kohta

- 45 Kulpa, Helene
Udo Ivaski eluteest ja tegevusest. Bio-bibliograafilisi materjale. Masinakirjas käsikirjal. täiendustega.
1978-1979
180 l., fotod, trükireproduksioonid, gravüürid
- 46 Kulpa, Helene
О жизни и деятельности Удо Георгиевича Иваска. Био-библиографические материалы. Masinakirjal. käsikiri käsikirjal. paranduste ja täiendustega.
1978
193 l., fotod
Vene k.

Säiliku nr.	Kirje
47	Kulpa, Helene Страницы из жизни Удо Георгиевича Иваска. На основании автобиографических, мемуарных и эпистолярных материалов У.Г. Иваска и высказываний и воспоминаний о нем других лиц. Masinakirjas käsikirjal. täiendustega. 1978-1979 98 l., fotodega Vene k.
48	Kulpa, Helene Из воспоминаний о книговеде У.Г. Иваске (к 100-летию со дня рождения). Masinakirjas. Dets. 1978 Tüitell., 6 l.
49	Kulpa, Helene Удо Георгиевич Иваск : Указатель литературы. [Сост. Е.У. Кульпа-Иваск; ред. О. Г. Ласунский.] Воронеж, 1973. Trükis käsikirjal. täiendustega. 1973 21 l. Vene k. Autori kinkepühendusega TÜ Raamatukogule.
50	Kulpa, Helene Udo Ivaski eksliibrise täielik loetelu. Käsikiri autori ja redaktori parandustega. [1978] 2 l. Publ.: Eksliibris Tartu Riikliku Ülikooli Teaduslikus Raamatukogus II: Udo Ivaski eksliibrised. Koost. H. Käsper. Tartu, 1978, lk. 64-67.
51	Kulpa, Helene Udo Ivask ja Tartu. Käsikiri masinakirjas, trükis. Mai 1972 8 l. Publ.: Tartu Riiklik Ülikool, 1972, 19. mai, nr. 17.
52	Grigorjev, Juri Vladimirovitš Удо Георгиевич Иваск // Книга, т. 21, М. 1970. С. 221-229. Separaat. H. Kulpa pühendusega TÜ Raamatukogule.
53	Johani, Helene Raamatuteadlase ja kunstniku Udo Ivaski 100. sünniaastapäeva tähistamisel. Masinakirjas H. Johani allkirjaga. Nov. 1978 7 l. L. 7: H. Johani kaaskiri U. Tõnnovile.

Säiliku nr.	Kirje
54	Oissar, Edgar Udo Ivask (Tema 70-ndaks sünnipäevaks). Masinakirjas H. Kulpa käsikirjal. parandustega. [1948, masinakirjal. ärakiri 1979] 6 l.
55	Savonko, Vladimir Stepanovitš ja Rosenblatt, J.A. Опыт истории экслибрисных коллекций в СССР. Masinakirjal. ärakiri H. Kulpa käsikirjal. märkustega. [Pärast 1934, ärakiri 1979] Vene k. 7 l.
56	Snegirjov, Vladimir Leontjevitš Из личных воспоминаний об У.Г. Иваске. Masinakirjal. ärakiri avaldamata käsikirjast. Vene k. 1922, ärakiri 1978 5 l.
57	Trutovski, Vladimir Konstantinovitš (1862-1932), ekslibrist У.Г. Иваск и книжные знаки его работы. Изд. И.П. Сотникова. М., 1919. U. Ivaski ärakiri korrektureksplarist ja masinakirjal. ärakiri. 1919, [äarakiri 1979] 13 l. Vene k.
58	Ajalehtede ja ajakirjade artiklid U. Ivaski kohta. Ajalehelõigendid. [1905]-2002 49 l. Eesti, vene ja saksa k.
59	U. Ivaski matuse laululeht, surmateated ja leinakuulutused. Trükis, ajalehelõigendid. 16.-25. mai 1922 3 l. Eesti, vene ja saksa k.
60	Kulpa, Helene Udo Ivask– raamatuteadlane ja bibliofiil // Uurimusi eesti raamatukogunduse ajaloost. Tln., 1985, lk. 84-104, 147-149, 160-161. Artikli väljalõige trükisest. 14 l. Autori pühendusega TÜ Raamatukogule.

Säiliku nr.	Kirje
61	Kulpa-Ivask, Helene Библиотека Удо Георгиевича Иваска // Актуальные проблемы теории и истории библиофильства. Л., 1989. С. 97-100. Trükis. Vene k. Autori pühendusega TÜ Raamatukogule.
62	Kulpa, Helene Mälestusi U. Ivaskist. 17. juuni 1997 10 l. Ette kantud (E. Hansson) TÜR-s 19. juunil 1997.
63	Ivask-Kulpa, Helene Образцы библиографической классики : (Библиографическая деятельность У.Г. Иваска) // Библиография, 1992, 5-6. С. 145-150. Trükis.
64	Noodla, Kaja Udo Ivask Tartu Ülikooli Raamatukogus // Tartu Ülikooli Raamatukogu aastaraamat 1997. Tartu, 1998. Lk. 162-173. Trükis. H. Kulpa märkmetega.
65	Kulpa-Ivask, Helene Деятельность У.Г. Иваска в области генеалогии и геральдики // Таллинн, 2000, 19-20. С. 96-102. Trükis.
66	Fond 33. Ivask, Udo. Inventaranimistu. Masinakirjas. 1983 [4], 10, [1] l., kokku 15 l.

Käesolevas inventaranimistus on 59 (viiskümmend üheksa) järjest nummerdatud säilikut.

Fondi korraldas ja nimistu koostas T. Šahhovskaja.

Tartus, 25. jaan. 1983

2. jaan. 1986 juurde tulnud s. 60.

1. jaan. 1991 juurde tulnud s. 61.

4. jaan. 1998 juurde tulnud s. 62.

8. veebr. 2006 juurde tulnud s. 63-66.